

Jylland hårdt ramt af arbejdsmarkedskrisen

Langtidsledigheden tredoblet i Vest- og Sydjylland på kun et år

Antallet af langtidsledige er i Midt- og Vestjylland steget med 3.000 personer det seneste år, hvilket svarer til en tredobling i antallet af langtidsledige. Stigningen i antallet af langtidsledige er i en række jyske kommuner 10 gange større end i Københavnsområdet, der har oplevet en moderat stigning på 50 procent. Ingen går dog ramt forbi, idet alle landets kommuner har oplevet den tiltagende langtidsledighed.

af Privatøkonom **Mie Dalskov** og Senioranalytiker **Jes Vilhelmsen**

23. februar 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Langtidsledigheden har for alvor bidt sig fast i det danske arbejdsmarked. På landsplan er antallet af langtidsledige steget med 14.700 personer siden november 2008, når både dagpengemodtagere og arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Stigningen svarer til en vækst i langtidsledigheden på 88 procent.
- Mest markant er væksten i Vest- og Sydjylland, hvor mange kommuner har oplevet en tredobling i antallet af langtidsledige. I den anden ende af fordelingen har en række københavnske kommuner mindre stigninger på under 50 procent, hvilket er langt under landsgennemsnittet.
- Gælder det antallet af langtidsledige, dvs. uden der ses på udviklingen, er der pr. november 2009 flest langtidsledige i København og på Bornholm, når der måles i forhold til arbejdsstyrken. I Københavns kommune er antallet af langtidsledige målt i forhold til arbejdsstyrken 6 gange højere end i flere Nordsjællandske kommuner.

Kontakt

Privatøkonom

Mie Dalskov

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 42 42 90 18

md@ae.dk

Presseansvarlig

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

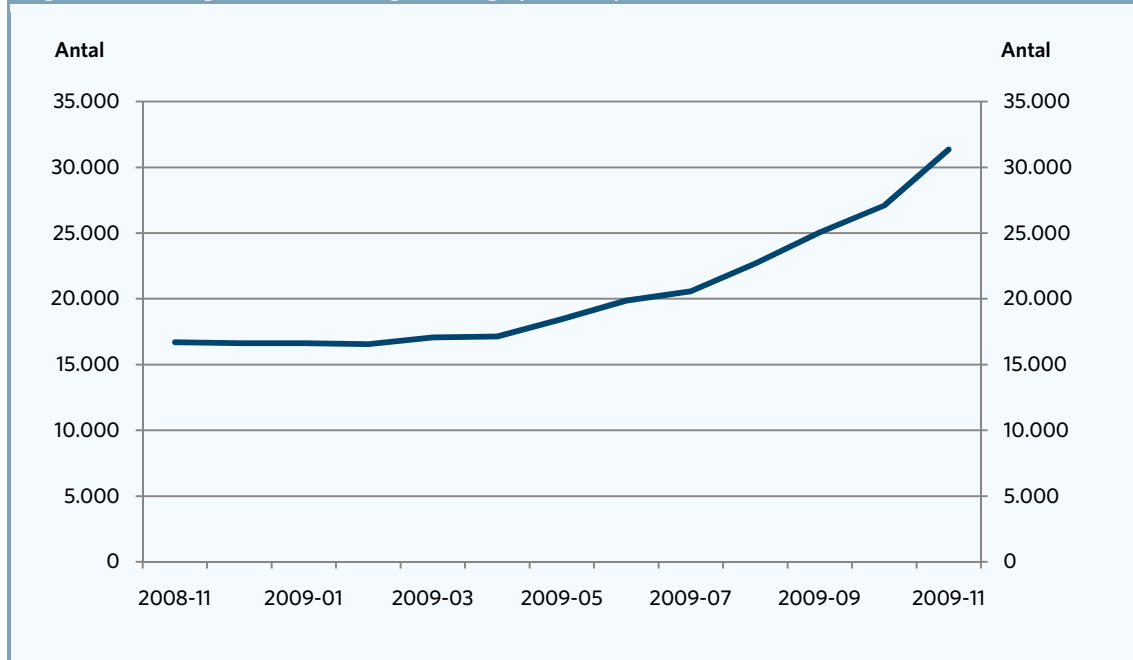
Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Langtidsledigheden tredoblet i Vest- og Sydjylland

Antallet af langtidsledige er det seneste år steget med 14.700 fuldtidspersoner, svarende til en stigning på omkring 88 procent. Alene den seneste måned er der kommet 4.300 eller knap 16 procent flere langtidsledige, således at der i november 2009 var knap 31.400 langtidsledige, hvilket ses i figur 1.

Figur 1. Udvikling i antallet af langtidsledige på landsplan

Anm.: Figuren viser stigningen i antallet af langtidsledige fra november 2008 til november 2009. Langtidsledige dækker dagpengemodtagere og arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Se mere i boks 1.

Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM-database.

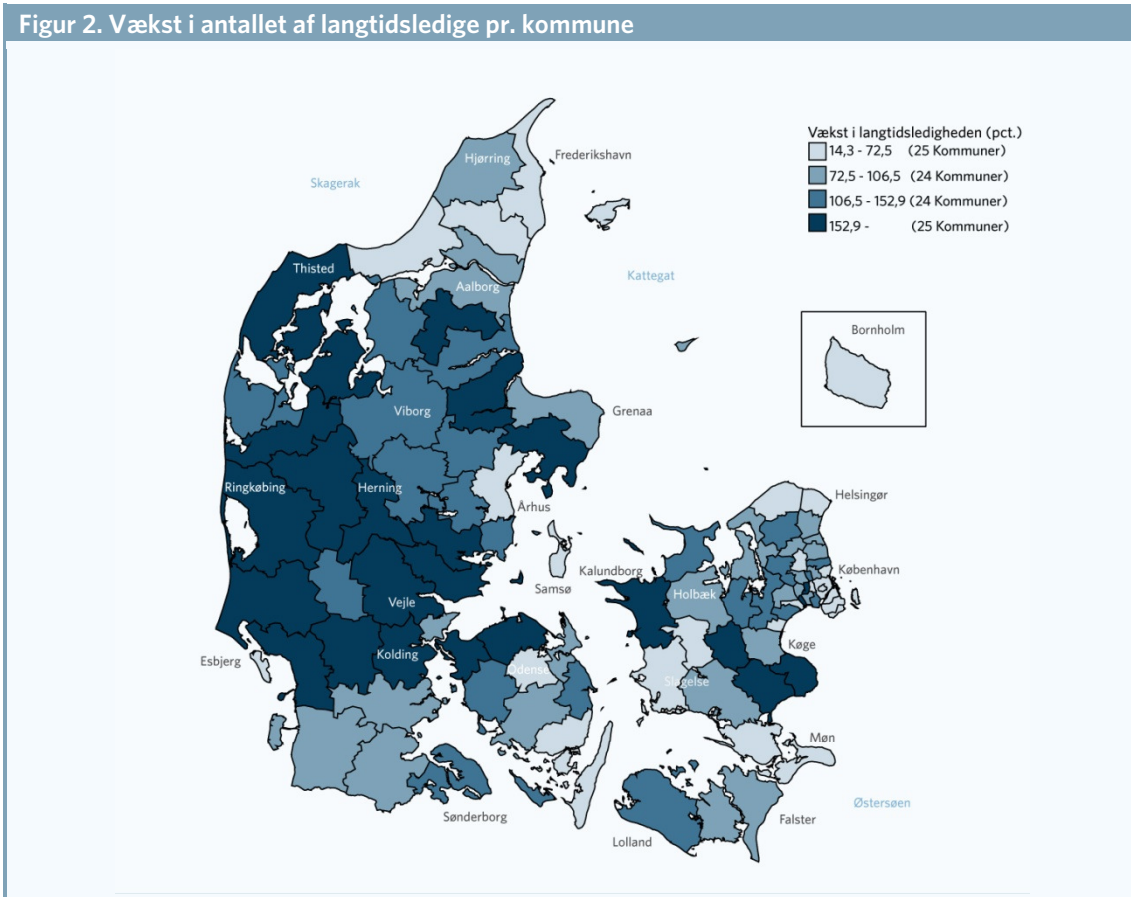
Der er stor forskel på, hvor meget langtidsledigheden er steget i de enkelte landsdele. Mens der har været en markant stigning flere steder i Jylland, er der tale om mere moderate stigninger i det nordlige og østlige Danmark, jf. figur 2, der viser et kort over de kommunale stigninger i langtidsledigheden. Det ses, at især Midt-, Vest- og Sydjylland er de egne af landet, hvor langtidsledigheden er vokset mest.

Antallet af langtidsledige er bare i Vestjylland vokset med mere 2.000 personer eller næsten 180 procent siden november 2008. Nogenlunde samme store stigning er sket i Sydjylland, og samlet set svarer tallene til en tredobling i antallet af langtidsledige i det vest- og sydjyske. Den samlede stigning i det vest- og sydjyske er på 3.000 personer, eller hvad der svarer til en femtedel af den samlede vækst på de 14.700 flere langtidsledige på landsplan. Tabel 1 viser stigningen i antallet af antal langtidsledige fordelt på landsdele¹. Det ses, at væksten i Københavnsområdet, på Bornholm og på Fyn har ligget en del under landsgennemsnittet.

Helt ned på kommuneniveau har en del sjællandske kommuner og en række ø-kommuner oplevet mindre stigninger i langtidsledigheden. I København, Tårnby og på Frederiksberg er antallet af langtidsledige vokset med 50 procent, hvilket er langt under landsgennemsnittet. En række vest- og sydjyske kommuner som Hedensted og Varde har haft de største stigninger på 200-300 procent. De meget

¹ Resultaterne i denne analyse er en smule anderledes end resultaterne fra en tidligere analyse om længerevarende ledige fordelt på kommuner, som AE udgav i november 2009. I denne analyse anvendes en anden definition på langtidsledighed, samtidig med at der både ses på dagpengemodtagere og arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Derudover dækker denne periode november 2008-09 og ikke fra sommeren 2008 til 2009. Denne analyse ser derfor ikke på udviklingen fra ledigheden bundende omkring midten af 2008, men i stedet på udviklingen over det seneste år.

eksplosive stigninger i langtidsledigheden i disse kommuner skal dog ses i lyset af udgangsniveauet. I november 2008 var der meget få langtidsledige i disse kommuner, hvilket i sig selv gør, at den udvikling, der har været, ser meget voldsom ud. De kommunale tal ses tabel 2.

Anm.: Tabellen viser stigningen i antallet af langtidsledige mellem november 2008 og november 2009.
 Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM-database.

Tabel 1. Stigning i antallet af langtidsledige pr. landsdel

	2008	2009	Ændring	Vækst
	Antal personer			Pct.
Bornholm	327	399	72	21,9
København by	4.482	6.621	2.139	47,7
Nordsjælland	850	1.534	684	80,5
Fyn	1.703	3.164	1.461	85,8
Lands gennemsnit	16.702	31.364	14.662	87,8
Københavns omegn	1.293	2.458	1.164	90,0
Nordjylland	1.904	3.637	1.732	91,0
Vest- og Sydsjælland	1.773	3.530	1.757	99,1
Østjylland	1.913	4.042	2.129	111,3
Østsjælland	456	970	514	112,6
Sydjylland	1.260	2.948	1.688	133,9
Vestjylland	738	2.062	1.323	179,2

Anm.: Tabellen viser antallet af langtidsledige i november 2008 og november 2009.
 Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM-database.

Tabel 2. Stigning i antallet af langtidsledige pr. kommune

Bund ti kommuner	Pct.	Top ti kommuner	Pct.
Fanø	14,3	Hedensted	365,7
Bornholm	21,5	Varde	295,3
Samsø	19,5	Vejen	290,6
Gentofte	20,4	Rebild	252,7
Læsø	38,8	Skive	252,2
Ishøj	42,7	Glostrup	251,7
Helsingør	43,4	Ringkøbing-Skjern	232,1
København	47,0	Ikast-Brande	204,6
Tårnby	50,3	Middelfart	202,5
Frederiksberg	52,1	Holstebro	200,9
Landsgennemsnit	87,8	Landsgennemsnit	87,8

Anm.: Tabellen viser stigningen i antallet af langtidsledige mellem november 2008 og november 2009.
 Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM-database.

Stadig flest langtidsledige i Østdanmark og i Nordjylland

En ting er, hvordan langtidsledigheden har udviklet sig, noget andet er, hvor udbredt langtidsledigheden er i de forskellige kommuner. Tabel 4 viser antallet af langtidsledige pr. 1.000 i arbejdsstyrken² på landsdele.

Det ses, at langtidsledigheden er mest udbredt i København og på Bornholm, hvor antallet af langtidsledige er mere end dobbelt så højt relativt set som på landsplan – nemlig 20 pr. 1.000 i arbejdsstyrken. Ligeledes fylder de langtidsledige også godt på Fyn, men også i Nordjylland og Sydsjælland er antallet af langtidsledige større end landsgennemsnittet, når der måles i forhold til arbejdsstyrken. Omvendt udgør antallet af langtidsledige ikke nær så store andele i Nordsjælland og på Østsjælland.

Med til historien om de mange langtidsledige i København og på Bornholm hører, at disse kommuner ikke har oplevet en stor procentvis stigning, men generelt har mange ledige dagpenge- og kontant-hjælpsmodtagere. I København var der i november 2009 næsten 5.700 langtidsledige, hvilket kun er 1.800 flere end i november 2008. Samme billede gælder for Bornholm, der har haft en stigning på 60 langtidsledige i perioden, idet man i allerede i november 2008 havde mere end 300 langtidsledige på Bornholm.

² Det skal bemærkes, at tælleren, dvs. antallet af langtidsledige, vil indeholde nogle aktiverede, der ikke indgår i arbejdsstyrken, som der divideres med. Dette sker idet en række aktiverede, der ikke er i arbejdsprøvning, praktik eller løntilskud ikke tæller med i arbejdsstyrken jf. RAS-definitionen.

Tabel 3. Antal langtidsledige pr. 1.000 i arbejdsstyrken fordelt på landsdele

	Langtidsledige	Arbejdsstyrke	Antal langtidsledige pr. 1.000 i arbejdsstyrken
Nordsjælland	1.534	233.352	6,6
Østsjælland	970	126.589	7,7
Sydjylland	2.948	375.829	7,8
Vestjylland	2.062	231.019	8,9
Østjylland	4.042	439.375	9,2
Københavns omegn	2.458	264.666	9,3
Lands gennemsnit	31.364	2.917.374	10,8
Vest- og Sydsjælland	3.530	300.774	11,7
Nordjylland	3.637	303.192	12,0
Fyn	3.164	246.775	12,8
København by	6.621	375.114	17,7
Bornholm	399	20.689	19,3

Anm.: Tabellen viser af langtidsledige i november 2009 i forhold til hver 1.000 i arbejdsstyrken pr. 2008.
 Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM-database.

Langtidsledigheden vil fortsat stige

Langtidsledigheden har for alvor ramt det danske arbejdsmarked. Samtlige danske kommuner har oplevet en stigning i langtidsledigheden, og problemet med langtidsledighed er især aktuelt for en lang række vest- og sydjyske kommuner.

Selvom der så småt er ved at være tegn på, at det værste af krisen er ved at være overstået, og at de økonomiske hjul igen er på vej op i gear, så går der lang tid inden vendingen ses på arbejdsmarkedet. Med de vækstudsigter, der tegner sig nu, ser vi ingen vending på arbejdsmarkedet før efter 2011. Der er dermed udsigt til markant flere arbejdsløse, hvilket betyder, at langtidsledigheden også vil fortsætte med at stige de kommende år.

Hvis vi skal sikre, at arbejdsløsheden ikke bider sig fast på et permanent højere niveau, er det vigtigt, at den aktive arbejdsmarkedspolitik virker. Al erfaring viser, at jo længere tid man er ledig, des vanskeligere er det at komme i job, og dermed har de langtidsledige en øget risiko for at blive marginaliseret i forhold til arbejdsmarkedet. Det er derfor vigtigt, at de ledige opkvalificeres under ledighedsforløbet, så de er i spil til de ledige jobs, når konjunkturerne igen vender. Uddannelse og opkvalificering, herunder en større brug af jobrotationsordninger, er derfor vejen frem i den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Boks 1. Definition af langtidsledige

Antallet af langtidsledige er defineret som ledige, der inden for det seneste rullende år har en ledighedsgrad på mere end 0,8. For at tælle med i opgørelsen af langtidsledige skal man have været ledig i mere end 9,6 måneder eller 41,6 uger det seneste år. Opgørelsen er baseret på dagpengemåneder.

Forsikrede ledige omfatter ledige, aktiverede samt personer, der modtager feriedagpenge fra ledighed. Feriedagpenge fra ledighed er med i opgørelsen, da ydelsen ligger i forlængelse af et ledighedsforløb, og da personerne jo reelt er ledige. Forsikrede ledige, der modtager sygedagpenge fra ledighed, er ikke talt med i denne opgørelse af langtidsledige. Analysen af langtidsledighed er baseret på Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM. Heri er der ikke oplysninger om forsikrede ledige, der benytter sig af deres ret til "seks ugers selvvalgt uddannelse" i første ledighedsperiode. Antallet af langtidsledige vil derfor være undervurderet. Omvendt findes der ikke fuldt detaljerede oplysninger om ledighedsomfanget i de enkelte uger. Det vil løfte antallet af forsikrede fuldtidsledige i forhold til de officielle ledighedstal fra Danmarks Statistik, og det vil også løfte antallet af langtidsledige i et mindre omfang.

Kontanthjælpsmodtagere omfatter kun de arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere. Arbejdsmarkedssparathed er bestemt ud fra matchkategoriseringen ved udgangen af kvartalet. I opgørelsen indgår både ledige og aktiverede. Ledige kontanthjælpsmodtagere, der er fritaget for rådighed på grund af sygdom mv., er også udeladt af opgørelsen. Ud fra denne definition er det kun muligt at opgøre antallet af langtidsledige arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere fra november 2008. Der findes ikke detaljerede oplysninger om ledighedsomfanget i de enkelte uger, hvorfor alle berørte betragtes som fuldtidsledige. Det vil løfte antallet af kontanthjælpsmodtagere i forhold til de officielle ledighedstal fra Danmarks Statistik, og det vil også her løfte antallet af langtidsledige i et mindre omfang.